

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ADINDAN

Q Ə T N A M Ə

28 mart 2017-ci il

Şəki şəhəri

Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası hakim Rəfiyev Rövşən Rafiq oğlunun sədrliyi və məruzəsi ilə, hakimlər Hüseynov Elçin Şirin oğlu və Abbasov Gündüz Qasım oğlundan ibarət tərkibdə, Əfəndizadə Tural Qurbanəli oğlunun katibliyi,

İddiaçı "Azərtoxum" MMC-nin nümayəndəsi Məhərrəmov Rüstəm Yusif oğlunun və cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlunun nümayəndəsi və vəkili Sarıyev Musa Kahov oğlunun iştirakları ilə,

Balakən Rayon Məhkəməsinin 11 aprel 2016-cı il tarixli, 2(019)-171/2016 sayılı qətnaməsindən cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin binasında, açıq məhkəmə iclasında baxaraq

müəyyən etdi:

Balakən Rayon Məhkəməsinin 11 aprel 2016-cı il tarixli, 2(019)-171/2016 nömrəli qətnaməsi ilə (hakim R.Kazımov) ilkin iddianın təmin edilməsi, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlundan 18 000 (on səkkiz min) manat pul və 30 manat ödənilmiş dövlət rüsumu alınaraq iddiaçı "Azərtoxum" MMC-nin hesabına ödənilməsi, qarşılıqlı iddianın əsassız olduğundan rədd edilməsi qəet edilmişdir.

Birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsi ilə razılaşmayan cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu apellyasiya şikayəti vermişdir.

Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 11 avqust 2016-cı il tarixli 2(107)-873/2016 nömrəli qətnaməsi ilə (hakim M.Əsədli (sədrlik edən və mərizəsində), hakimlər V.Qasımov, Ə.Məcədov) cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinin qismən təmin edilməsi, Balakən Rayon Məhkəməsinin 11 aprel 2016-cı il tarixli, 2(019)-171/2016 sayılı qətnaməsinin ləğv edilməsi, yeni qətnamə qəbul edilməsi, iddiaçı "Azərtoxum" MMC-nin cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğluna qarşı "Azərtoxum" MMC-nin pul vəsaitit olan 18 000 (on səkkiz min) manat pulun və 30 manat ödənilmiş dövlət rüsumunun cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlundan alınaraq "Azərtoxum" MMC-nin hesabına ödənilməsi tələbinə dair iddiasının təmin edilməməsi, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlunun "Azərtoxum" MMC ilə aralarında bağlanmış 01.09.2015-ci il tarixli "birgə əməkdaşlıq" və 01.08.2015-ci il tarixli 056 sayılı "icarə" müqavilələrini ləğv etməklə, qarşılıqlı iddia üzrə cavabdehdən 12000 (on iki min) manat müqavilələr üzrə dəymiş ziyanın və 5000 (beş min) manat əldən çıxmış faydanın və 30 manat dövlət rüsumunun, cəmi 17030 (on yeddi min otuz) manat pulun tutularaq ona ödənilməsi tələbinə dair qarşılıqlı iddiası qismən, 12000 (on iki min) manat müqavilələr üzrə dəymiş ziyanın tutulması hissəsində təmin edilməsi, "Azərtoxum MMC" ilə Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı "Birgə əməkdaşlıq müqaviləsi"nin ləğv edilməsi, 12000 (on iki min) manat pul "Azərtoxum" MMC-dən tutularaq Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödənilməsi, qarşılıqlı iddia 5000 (beş min) manat əldən çıxmış faydanın ödənilməsi hissəsində rədd edilməsi,

30 manat dövlət rüsumunun iddiaçı "Azertoxum" MMC-dən tutularaq cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödənilməsi qət edilmişdir.

Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 11 avqust 2016-cı il tarixli qətnaməsi ilə razılaşmayan iddiaçı "Azertoxum" MMC və onun vəkili İmaməli Əskərov tərəfindən kassasiya şikayəti verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 22 dekabr 2016-cı il tarixli 2(102)-6480/16 nömrəli mülki iş üzrə qərarı ilə (hakim A.Kalbalıyev (sədrlik edən və məruzəsində), hakimlər İ.Xələfov və Ə.Əhmədov) iddiaçı "Azertoxum" MMC-nin kassasiya şikayətinin qismən təmin edilməsi, Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin MK-nın 2(107)-873/2016 nömrəli iş üzrə 11 avqust 2016-cı il tarixli qətnaməsinin ləğv edilməsi və işin yenidən baxılması üçün həmin məhkəməyə göndərilməsi qərara alınmışdır.

İşin halları:

İddiaçı "Azertoxum" MMC cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğluna qarşı iddia ərizəsi ilə birinci instansiya məhkəməsinə müraciət edərək "Azertoxum" MMC-nin pul vəsaitit olan 18 000 (on səkkiz min) manat pulun və 30 manat ödənilmiş dövlət rüsumunun cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlundan alınaraq "Azertoxum" MMC-nin hesabına ödənilməsinin təmin edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu qarşılıqlı iddia ərizəsi ilə birinci instansiya məhkəməsinə müraciət edərək Baradov Rövşən Abdulla oğlu ilə "Azertoxum" MMC arasında bağlanmış 01.09.2015-ci il tarixli "birgə əməkdaşlıq" və 01.08.2015-ci il tarixli 056 sayılı "icarə" müqavilələrini ləğv etməklə, qarşılıqlı iddia üzrə cavabdehdən 12000 (on iki min) manat müqavilələr üzrə dəymiş ziyanın və 5000 (beş min) manat əldən çıxmış faydanın və 30 manat dövlət rüsumunun, cəmi 17030 (on yeddi min otuz) manat pulun tutularaq ona ödənilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Balakən Rayon Məhkəməsinin iclasında iddiaçı "Azertoxum" MMC-nin nümayəndəsi və vəkili Emçiyeva Mələhət Maisovna ilkin iddianı müdafiə edərək qarşılıqlı iddianı qəbul etməyərək izahatında göstərmişdir ki, "Azertoxum" MMC ilə cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi bağlanmışdır. Müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsini "Azertoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsini, "Azertoxum" MMC-nin isə ona bunun müqavilində 18000 (on səkkiz min) manat pul ödəməyi öhdəsinə götürmüşdür. "Azertoxum" MMC öz öhdəliyini yerinə yetirmiş və cavabdeh Rövşən Baradovun hesabına 18000 manat pul köçürmüşdür. Belə ki, "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin "Azertoxum" MMC-nə borcu vardır. "Azertoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubuna əsasən Balakən rayonunun Sarıbulaq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına 11 avqust 2015-ci il tarixdə 7000 (yeddi min) manat, 17 avqust 2015-ci il tarixdə isə 5000 (beş min) manat məbləğində pul köçürülmüşdür. Bu barədə 11 avqust 2015-ci il və 17 avqust 2015-ci il tarixli "Azəryem Sənaye" MMC-nin və 21 avqust 2015-ci il tarixli "Azertoxum" MMC-nin kassa məxaric orderləri vardır. 21 avqust 2015-ci il tarixdə isə "Azertoxum" MMC tərəfindən Rövşən Baradovun hesabına 6000 (altı min) manat pul köçürmüşdür. 2015-ci ilin sentyabr ayında "Azertoxum" MMC tərəfindən aparılmış araşdırma zamanı məlum olmuşdur ki, Rövşən Baradova "Azertoxum" MMC tərəfindən ödənilmiş 18000 manat pul təyinatı üzrə xərclənməmiş və 120 ha torpaq sahəsinin MMC-nin icarəsinə verilməsi təmin edilməmişdir. Bu fakt aşkar edildikdən sonra Rövşən Baradovdan "Azertoxum" MMC-nin pul vəsaiti olan 18000 manat pulun "Azertoxum" MMC-nin hesabına qaytarılması tələb edilmişdir. Lakin bu günə qədər Rövşən Baradov pulu qaytarmamışdır. Buna görə də "Azertoxum" MMC öz vəsaiti olan 18000 manat pul tələbi ilə bağlı məhkəməyə müraciət etməli olmuşdur. Cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlunun qarşılıqlı iddia ərizəsini əsassız hesab edir. Qeyd edilənləri nəzərə alaraq ilkin iddianın təmin, qarşılıqlı iddianın isə rədd edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Birinci instansiya məhkəmə iclasında cavabdeh-qarşılıqlı iddia üzrə iddiaçı Baradov Rövşən Abdulla oğlunun nümayəndəsi Dibirov Mustafa Dibir oğlu ilkin iddianı qəbul etməyərək qarşılıqlı

iddianı müdafiə edərək izahatında göstərmişdir ki, "Azərtoxum" MMC ilə Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi bağlanmışdır. Həmin müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsini, bunun müqabilində "Azərtoxum" MMC tərəfindən 18000 (on səkkiz min) manat pulun Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödənilməsinə öhdəsinə götürmüşdür. Eyni zamanda "Azərtoxum" MMC ilə Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 sentyabr 2015-ci il tarixdə YV 001 sayılı birgə əməkdaşlıq müqaviləsi bağlanmışdır. Həmin müqavilələrə əsasən Baradov Rövşən Abdulla oğlu 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə verməli, qalan işləri (bəhər əldə etmək, görülməli bütün işlər) "Azərtoxum" MMC görməli idi. Baradov Rövşən Abdulla oğlu onunla bağlanmış icarə müqaviləsinə əsasən təhvil verməli olduğu 120 ha torpaq sahəsini ərazi üzrə əhalidən icarə hüququ əsasında almalı idi. Bunu iddiaçı "Azərtoxum" MMC də qabaqcadan bilirdi. Cavabdeh Rövşən Baradov müqavilə üzrə öhdəliyini yerinə yetirmək məqsədi ilə kənd təsərrüfatına yararlı torpağı olan sakinlərlə qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq icarə müqavilələri bağlamış və müqavilə üzrə 120 ha kənd təsərrüfatı təyinətli torpaq sahələrini iddiaçı "Azərtoxum" MMC-nə təhvil vermiş, bunun müqabilində isə iddiaçı "Azərtoxum" MMC Baradov Rövşən Abdulla oğluna 18000 (on səkkiz min) manat əvəzinə 6000 (altı min) manat pul ödəmişdir. Baradov Rövşən Abdulla oğlu sakinlərlə bağladığı müqavilələr üzrə öz vəsaiti hesabına 12000 (on iki min) manat pul xərcləmişdir. Nəticədə Baradov Rövşən Abdulla oğlu faktiki olaraq 18000 (on səkkiz min) manatlıq icarə müqavilələri bağlamış, lakin "Azərtoxum" MMC-dən cəmi 6000 (altı min) manat pul almışdır. Baradov Rövşən Abdulla oğlu ilə "Azərtoxum" MMC arasında icarə müqaviləsi bağlanmış və bu müqaviləyə əsasən icarə haqqını Rövşən Baradova "Azərtoxum" MMC verməli idi. Verilməli olan 18000 manat pul isə ancaq icarə haqqı kimi nəzərdə tutulub. Məhkəməyə təqdim olunan qəbzlərdən yalnız birində Rövşən Baradovun "Azərtoxum" MMC-dən 6000 (altı min) manat aldığı görünür. Qalan 12000 (on iki min) manat isə ona ümumiyyətlə icarə haqqı olaraq ödənməyib. 12000 (on iki min) manat pulla bağlı Baradov Rövşən Abdulla oğlu ilə "Azəryem" MMC arasında başqa işlər görülməli idi. "Azəryem" MMC tərəfindən verilmiş 11 avqust 2015-ci il tarixli və 17 avqust 2015-ci il tarixli qəblərin bu işə heç bir aidiyyəti yoxdur. Çünki Rövşən Baradovla "Azəryem" MMC arasında bu işlərin görülməsi ilə bağlı müqavilə və ya digər münasibətlər yoxdur. Bu iş üzrə Baradov Rövşən Abdulla oğluna və "Azərtoxum" MMC-nin müqavilələrinə birtərəfli qaydada xitam verilməsi ilə külli miqdarda maddi ziyan dəymişdir. Belə ki, həmin torpaq sahəsindən əldə olunacaq gəlirdən Rövşən Baradovun da payı olmalı idi. Lakin "Azərtoxum" MMC heç bir əsas olmadan müqavilə şərtlərini kobud şəkildə pozaraq onu gözləntisi olduğu gəlirindən məhrum etmişdir. Odur ki, Rövşən Baradov həmin gəliri orta hesabla 5000 manat kimi qiymətləndirir. Ona görə də qeyd edilənləri nəzərə alıb ilkin iddianın rədd edilməsi, qarşılıqlı iddianın isə təmin edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Balakən Rayon Məhkəməsinin iclasında şahid qismində dindirilmiş Muradov Harun Əhməd oğlu ifadəsində göstərmişdir ki, o "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində işləyir. "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin "Azərtoxum" MMC-nə borcu olmuşdur. "Azərtoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubuna əsasən Balakən rayonunun Sarıbuluq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına 11 avqust 2015-ci il tarixdə 7000 (yeddi min) manat, 17 avqust 2015-ci il tarixdə isə 5000 (beş min) manat məbləğində pul köçürülmüşdür. Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına köçürülmüş 12000 (on iki min) manat pul "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin "Azərtoxum" MMC-nə olan borcundan silinmişdir.

Mülki iş üzrə yuxarıda göstərilmiş məhkəmə aktları çıxarılmışdır.

Birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsindən cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu apellyasiya şikayəti vermişdir.

Apellyasiya şikayətinin dəlilləri:

Cavabdeh apellyasiya şikayətini onunla əsaslandırmışdır ki, məhkəmənin gətirdiyi dəlillər əsassızdır və iş üzrə AzərToxum MMC-nin xeyrinə sübut kimi qiymətləndirilə bilməzdi. Belə ki, məhkəmə bu qənaətə gəlib ki, "2015-ci ilin sentyabr ayında "Azərtoxum MMC" tərəfindən

aparılmış araşdırma zamanı məlum olmuşdur ki, Rövşən Baradova "Azertoxum MMC" tərəfindən ödənilmiş 18000 manat pul təyinatı üzrə xərclənməmiş və 120 ha torpaq sahəsinin MMC-nin icarəsinə verilməsi təmin edilməmişdir. "Bu arqumentin heç bir əsası yoxdur. Belə ki, "Azertoxum MMC" ilə aralarında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı "Birgə əməkdaşlıq müqaviləsi" bağlanmışdır. Müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsinin "Azertoxum MMC"-nin icarəsinə verilməsini, "Azertoxum MMC" isə ona bunun müqabilində 18000 manat pul ödəməyi öhdəsinə götürmüşdür. Bu müqavilənin məntiqi ardıcılığı ilə həm də eyni tarixdə eyni predmet barəsində tərəflər arasında icarə müqaviləsi bağlanıb. Müqavilələr bağlanır 2015-ci ilin avqust ayında və əməkdaşlıq razılaşmasında göstərilir ki, bu torpaq müqaviləsinin məqsədi nədir və hansı müddətə bağlanır. Əvvəla həmin razılaşmaya əsasən cavabdeh torpaqları icarəyə verməli, qalan işləri (bəhər əldə etmək görülməyən bütün işlər) iddiaçı görməli idi. Bağlanmış icarə müqaviləsinə əsasən cavabdehin təhvil verməli olduğu 120 hektar torpaq sahələrini ərazi üzrə əhalidən icarə hüququ əsasında almalı idi. Bunu iddiaçı da qabaqcadan bilirdi və nəticədə cavabdeh müqavilə üzrə öhdəliyimi yerinə yetirərək kənd təsərrüfatına yararlı torpağı olan sakinlərlə qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq icarə müqavilələri bağlamışdır. Sakinlərlə bağlanmış müqavilələr üzrə öz vəsaiti hesabına 12.000 manat pul xərcləmiş və icarə müqavilələrində şərt kimi cavabdehin həmin pulu geri ala bilməyəcəyi göstərilib. Həmin müqavilələr hər biri məhkəməyə təqdim olunub və sübut olunub ki, cavabdehin iddiaçı ilə bağladığı icarə müqaviləsinə uyğun olaraq bağlanan müqavilələrdə icarə haqqı kimi 150 (bir yüz əlli) manat göstərmişdir. Nəticədə cavabdeh faktiki olaraq 18.000 manatlıq icarə müqaviləsi bağlamış, lakin cəmi 6000 manat pul almışdır. Məhkəməyə təqdim olunan sənədlərdən də görünür ki, cavabdeh "Azertoxum MMC" ilə icarə müqaviləsi bağlamış və müqavilələrə əsasən ona icarə haqqını bu MMC verməlidir. Verilməli olan 18.000 isə ancaq icarə haqqı kimi nəzərdə tutulub. Məhkəməyə təqdim olunan qəbzlərdən yalnız birində cavabdehin 6000 (altı min) manat aldığı görünür. Qalan 12.000 (on iki min) isə cavabdehə ümumiyyətlə icarə haqqı olaraq ödənməyib. O ki, qaldı "Azərbaycan" MMC-yə məxsus qəbz bu işlə bağlı heç bir aidiyyəti yoxdur. 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı "Birgə əməkdaşlıq müqaviləsi"-nin 5-2-ci bəndinə əsasən, müqavilədə dəyişikliklər barədə təşəbbüslər (o cümlədən müqavilənin ləğvi) hər iki tərəfdən bəyənildikdə və yazılı olaraq imzalandıqda qüvvəyə minir. Əks halda müqavilənin 5.3-cü bəndinə görə aparılan dəyişiklik heç bir hüquqi qüvvəyə malik deyil və müzakirə mövzusu ola bilməz. Bundan başqa, Müqavilənin 6-cı maddəsinə görə "Tərəflərdən birinin üzərinə düşən öhdəliyi həyata keçirtmədiyi təqdirdə və ya gözlənilməz şəraitin tələb etdiyi təqdirdə 2 ay müddətinə yazılı xəbərdarlıq etməklə dayandırılacaqdır." Lakin 1-ci instansiya məhkəməsi müqavilənin əsas şərti olan 5-ci və 6-cı maddələrin tələblərini nəzərə almadan qanunsuz qətnamə çıxarmışdır. Müqavilələrinə birtərəfli qaydada xitam verilməsi ilə cavabdehə küllü miqdarda maddi ziyan dəyib. Ona görə də iş üzrə apellyasiya şikayəti təmin edilməli, Balakən rayon Məhkəməsinin 2(019)-171 /2016 sayılı, 11 aprel 2016-cı il tarixli qətnaməsi ilkin iddianın təmin olunmuş hissəsində, və qarşılıqlı iddianın rədd olunmuş hissəsində ləğv edilməklə, iş üzrə ilkin iddianın rədd, qarşılıqlı iddianın isə tam təmin edilməsi barədə yeni qətnamə qəbul edilməlidir.

İşdə iştirak edən şəxslərin izahatları:

Məhkəmə Kollegiyasının iclasında iştirak edən cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlunun nümayəndəsi və vəkili Sarıyev Musa Kahov oğlu apellyasiya şikayətini müdafiə edərək apellyasiya şikayətinin təmin edilməsini və iş üzrə ilkin iddianın rədd, qarşılıqlı iddianın isə tam təmin edilməsi barədə yeni qətnamə qəbul edilməsini xahiş etdi.

Məhkəmə Kollegiyasının iclasında iştirak edən iddiaçı "Azertoxum" MMC-nin nümayəndəsi Məhərrəmov Rüstəm Yusif oğlu apellyasiya şikayətinə etiraz edərək apellyasiya şikayətinin təmin edilməməsi və birinci instansiya məhkəməsinin iş üzrə gəldiyi nəticənin dəyişdirilmədən saxlanması barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etdi.

Məhkəmə Kollegiyası iclasının vaxtı və yeri barədə lazımi qaydada məlumat verilməsinə baxmayaraq cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu əvvəlcən hər hansı üzrlü səbəb göstərmədən məhkəmə Kollegiyasının iclasında iştirak etməmişdir. Məhkəmə Kollegiyası

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin 376.2-ci maddəsinə əsasən işə onun iştirakı olmadan baxılmasını mümkün hesab etmişdir.

Hüquqi əsaslandırma:

Məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətinin dəlillərini işin materialları üzrə yoxlayaraq, cavabdehin nümayəndəsinin izahatını dinləyərək, işdə olan sübutları tədqiq edib qiymətləndirərək hesab edir ki, apellyasiya şikayətinin dəlilləri iş üzrə birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsinin ləğv edilməsi üçün kifayət qədər əsas vermir.

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin 372.1-ci maddəsinə əsasən apellyasiya instansiyası məhkəməsi tam hüquqlu məhkəmə kimi işə, işdə olan və əlavə təqdim olunmuş sübutlar əsasında mahiyyəti üzrə baxır.

Həmin Məcəllənin 372.6-cı maddəsinə əsasən, apellyasiya instansiyası məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsinin əsaslılığını onun düzünə və ya dolayısı ilə mübahisələndirilən hissəsində, şikayət qərarın ləğv edilməsinə yönəldikdə və ya apellyasiya şikayətində və ona etirazlarda ifadə olunmuş dəlillərə əsasən mübahisənin predmeti bölünməz olduqda işə tam yoxlayır.

Həmin Məcəllənin 372.7-ci maddəsində göstərilir ki, apellyasiya instansiyası məhkəməsi şikayətin dəlillərindən asılı olmayaraq, məhkəmənin maddi və prosesual hüquq normalarına riayət etməsini yoxlayır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumunun "Məhkəmə qətnaməsi haqqında" 2005-ci il 24 noyabr tarixli, 04 sayılı qərarının 17-ci bəndində göstərilir ki, kassasiya və apellyasiya instansiya məhkəmələri aşağı instansiya məhkəmələrinin qətnamələrindən şikayətlərə baxdıqda qəbul etdikləri aktlarda verilən şikayətlərin dəlillərinə müfəssəl hüquqi qiymət verməlidirlər.

Ona görə də məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətinin dəlillərinə və birinci instansiya məhkəməsinin gəlidiyi nəticəyə aşağıda qeyd edilən hallar üzrə hüquqi dəyərləndirmə aparılmasını zəruri hesab edir.

Belə ki, işdə olan və məhkəmə kollegiyasının iclasında tədqiq edilən:

- "Azərtoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubun təsdiq edilmiş surətinə əsasən "Azərtoxum" MMC-nin rəhbərliyi "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətindən Balakən rayonunun Sarıbulaq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlundan müqavilə əsasında götürəcəkləri 120 (bir yüz iyirmi) ha əkin sahəsinin icarə pulunu ödəmək üçün "Azəryem Sənaye" MMC-nin "Azərtoxum" MMC-nə olan borcundan 12000 (on iki min) manat pul vəsaitinin Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödənilməsini xahiş etmişdir.

- 11 avqust 2015-ci il tarixli qəbzın təsdiq edilmiş surətinə əsasən "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Baradov Rövşən Abdulla oğluna 7000 (yeddi min) manat pul köçürülmüşdür.

- 17 avqust 2015-ci il tarixli qəbzın təsdiq edilmiş surətinə əsasən "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Baradov Rövşən Abdulla oğluna 5000 (beş min) manat pul köçürülmüşdür.

- 21 avqust 2015-ci il tarixli kassa məxaric orderinin təsdiq edilmiş surətinə əsasən "Azərtoxum" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Baradov Rövşən Abdulla oğluna 6000 (altı min) manat pul köçürülmüşdür.

- 19 dekabr 2015-ci il tarixli 67 C-15 sayılı cinayət işi başlanmasının rədd edilməsi barədə qərarın surətindən görünür ki, "Azər Aqro" MMC-nin Baradov Rövşən Abdulla oğlunun və "Azərtoxum" MMC-nin ərizələri əsasında toplanmış 67 C-15 sayılı materialda cinayət tərkibi olmadığından cinayət işinin başlanması rədd edilmişdir.

Məhkəmə kollegiyasına təqdim olunmuş və məhkəmə kollegiyasının iclasında tədqiq edilmiş sübutlardan görünür:

- 3800172041 VÖEN nömrəli şəhadətnamənin təsdiq edilmiş surətindən aydın olur ki, "Azər Yem Sənaye" MMC hüquqi şəxs kimi qeydiyyatdan keçmişdir.

- 25 oktyabr 2011-ci il tarixdə, 11 iyul 2016-cı il tarixdə "Azər Yem Sənaye" MMC-nin nizamnaməsinə dəyişikliklər edilmişdir.

- "Azər Yem Sənaye" MMC-nin dövlət qeydiyyatına alınmasını təsdiq edən kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət reyestrindən çıxarışla təsdiq edilmişdir.

- 16 mart 2007-ci il tarixli "Azər Yem Sənaye" MMC-nin nizamnaməsinin təsdiq edilmiş surətindən aydın olur ki, hüquqi şəxsin nizamnaməsini təsisçilər Turanlı Oğuzhan Əli oğlu və Əliyev Adəm Bayram oğlu təsdiq etmişlər.

- "Azərtoxum" MMC-nin hüquqi şəxs kimi qeydiyyatdan keçdiyi təsdiq edən dövlət reyestrindən çıxarışların təsdiq edilmiş surətləri əlavə edilmişdir. İş materiallarına 16 sentyabr 2011-ci il tarixdə "Azərtoxum" MMC-nin ümumi yığıncağının 06 sentyabr 2011-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş nizamnaməsinin təsdiq edilmişdir. surəti əlavə edilmişdir.

- "Azərtoxum" MMC-nin 1301637601 nömrəli VÖEN-lə dövlət qeydiyyatından keçmişdir. - 12 iyun 2015-ci il tarixli üzləşmə aktının surətindən aydın olur ki, 2014-cü ilin yanvar ayındən 2015-ci ilin iyun ayının birinə kimi satış dövriyyəsi, keyfiyyət, normativ tələblərə, sertifikatla uyğun olmuş və 01.06.2015-ci il tarixə "Azəryem Sənaye" MMC-nin "Azərtoxum" MMC-yə 205 638,10 AZN (iki yüz beş min altı yüz otuz səkkiz manat on qəpik) borcu qalmışdır.

- 01 sentyabr 2015-ci il tarixli üzləşmə aktının surətindən görünür ki, 2014-cü ilin yanvar ayından 2015-ci ilin sentyabr ayının birinə kimi satış dövriyyəsi, keyfiyyət, normativ tələblərə, sertifikatla uyğun olmuş və 01.09.2015-ci il tarixə "Azəryem Sənaye" MMC-nin "Azərtoxum" MMC-yə 193 638, 10 AZN (bir yüz doxsan üç min altı yüz otuz səkkiz manat on qəpik) borcu qalmışdır.

- 21 avqust 2015-ci il tarixli "Azəryem Sənaye" MMC tərəfindən "Azərtoxum" MMC-yə ünvanlanmış məktubdan görünür ki, "Azəryem Sənaye" MMC tərəfindən "Azərtoxum" MMC-nin 508 sayılı, 06.08.2015-ci il tarixli məktubuna əsasən Baradov Rövşən Abdulla oğluna 11.08.2015-ci il tarixdə 7 000 manat, 17.08.2015-ci il tarixdə isə 5 000 manat və ümumilikdə 12 000 manat ödəniş olunmuşdur.

Məhkəmə kollegiyası iclasında iş materiallarının tədqiqindən müəyyən edildi ki, iddiaçı "Azərtoxum" MMC ilə cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi bağlanmışdır. Həmin müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsini, bunun müqavilində "Azərtoxum" MMC isə 18000 (on səkkiz min) manat pulu Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödəməyi öhdəsinə götürmüşdür. Eyni zamanda "Azərtoxum" MMC ilə Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 sentyabr 2015-ci il tarixdə YV 001 sayılı birgə əməkdaşlıq müqaviləsi bağlanmışdır. "Azərtoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubuna əsasən "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Balakən rayonunun Sarıbulaq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına 11 avqust 2015-ci il tarixdə 7000 (yeddi min) manat, 17 avqust 2015-ci il tarixdə isə 5000 (beş min) manat məbləğində pul köçürülmüşdür. 21 avqust 2015-ci il tarixdə isə "Azərtoxum" MMC tərəfindən Rövşən Baradovun hesabına 6000 (altı min) manat pul köçürmüşdür. Lakin Baradov Rövşən Abdulla oğlu müqavilə üzrə üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməmiş və 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə təhvil verməmişdir.

Birinci instansiya məhkəməsi iddia tələbini təmin etməklə gəldiyi nəticəni onunla əsaslandırmışdır ki, iddiaçı "Azərtoxum" MMC ilə cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi bağlanmışdır. Həmin müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsini, bunun müqavilində "Azərtoxum" MMC isə 18000 (on səkkiz min) manat pulu Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödəməyi öhdəsinə götürmüşdür. Eyni zamanda "Azərtoxum" MMC ilə Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 sentyabr 2015-ci il tarixdə YV 001 sayılı birgə əməkdaşlıq müqaviləsi bağlanmışdır. "Azərtoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubuna əsasən "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Balakən rayonunun Sarıbulaq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına 11 avqust 2015-ci il tarixdə 7000 (yeddi min) manat, 17 avqust 2015-ci il tarixdə isə 5000 (beş min) manat məbləğində pul köçürülmüşdür. 21 avqust 2015-ci il tarixdə isə "Azərtoxum" MMC tərəfindən Rövşən Baradovun hesabına 6000 (altı min) manat pul köçürmüşdür. Lakin Baradov Rövşən Abdulla oğlu müqavilə üzrə üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməmiş və 120 ha torpaq sahəsini "Azərtoxum" MMC-nin icarəsinə təhvil verməmişdir. Eyni zamanda cavabdeh-

qarşılıqlı iddia üzrə iddiaçı Baradov Rövşən Abdulla oğlu tərəfindən təqdim edilmiş icarə müqavilələrindən görünür ki, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu ilə kənd sakinləri arasında müxtəlif vaxtlarda müxtəlif müddətlər üçün icarə müqavilələri bağlanmışdır. Lakin cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu məhkəməyə 120 ha torpaq sahələrinin "Azertoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsinə dair heç bir sənəd təqdim etməmişdir.

İşin faktiki hallarını araşdıraraq məhkəmə kollegiyası belə qənaətə gəlmişdir ki, mübahisəni həll edərkən birinci instansiya məhkəməsi ilkin iddia tələbini təmin edib qarşılıqlı iddianı tam rədd etməklə düzgün hüquqi nəticəyə gəlmişdir.

Belə ki, iş materiallarının tədqiqindən aydın olur ki, "Azertoxum" MMC və "Azəryem Sənaye" MMC dövlət qeydiyyatından keçmiş hüquqi şəxslərdir. İddiaçı "Azertoxum" MMC ilə cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu arasında 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi bağlanmışdır. Həmin müqaviləyə əsasən Rövşən Baradov hər hektarı 15 ay müddətinə icarə haqqı 150 manat olmaq şərti ilə 120 ha torpaq sahəsini "Azertoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsini, bunun müqavilində "Azertoxum" MMC isə 18000 (on səkkiz min) manat pulu Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödəməyi öhdəsinə götürmüşdür. Bundan sonra "Azertoxum" MMC-nin 06 avqust 2015-ci il tarixli məktubuna əsasən "Azəryem Sənaye" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Balakən rayonunun Sarıbulaq kənd sakini Baradov Rövşən Abdulla oğlunun hesabına 11 avqust 2015-ci il tarixdə 7000 (yeddi min) manat, 17 avqust 2015-ci il tarixdə isə 5000 (beş min) manat məbləğində pul köçürülmüşdür. 21 avqust 2015-ci il tarixdə isə "Azertoxum" MMC tərəfindən Rövşən Baradovun hesabına 6000 (altı min) manat pul köçürmüşdür.

Göründüyü kimi iddiaçı təşkilat öz üzərinə düşən öhdəliyi lazımınca icra edərək əvvəlcədən razılaşdırılmış məbləği cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğluna ödəsə də, daha sonra cavabdeh Rövşən Baradov müqavilənin şərtlərinə pozaraq öz üzərinə düşən öhdəliyi icra etməmişdir. "Azəryem Sənaye" MMC-nin "Azertoxum" MMC-yə borcu olduğuna görə "Azertoxum" MMC-nin məktubu əsasında ümumilikdə Rövşən Baradova 12 000 manat ödəniş etmişdir.

Məhkəmə kollegiyasının qənaətinə görə iş materiallarının tədqiqindən də sübut olunduğu kimi ilkin iddianın təmin olunmasının hüquqlu iş materialları əsasında tam sübuta yetirilir.

Qarşılıqlı iddia ilə bağlı birinci instansiya məhkəməsi öz qətnaməsində əsaslandırmışdır ki, cavabdeh-qarşılıqlı iddia üzrə iddiaçı Baradov Rövşən Abdulla oğlu tərəfindən təqdim edilmiş icarə müqavilələrindən görünür ki, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu ilə kənd sakinləri arasında müxtəlif vaxtlarda müxtəlif müddətlər üçün icarə müqavilələri bağlanmışdır. Lakin cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu məhkəməyə 120 ha torpaq sahələrinin "Azertoxum" MMC-nin icarəsinə verilməsinə dair heç bir sənəd təqdim etməmişdir. Eyni zamanda məhkəmə iclasında cavabdeh-qarşılıqlı iddia üzrə iddiaçı Baradov Rövşən Abdulla oğlu 12000 (on iki min) manat pulun "Azəryem Sənaye" MMC-nə hansı işlərin görülməsi barədə heç bir sübut təqdim etməmişdir.

Bununla bağlı məhkəmə kollegiyası birinci instansiya məhkəməsinin qarşılıqlı iddia üzrə gəldiyi nəticə ilə razılaşaraq qeyd edir ki, iş materiallarının 7-ci səhifəsində olan 056 nömrəli icarə müqaviləsinin 4.1.1-ci maddəsinə görə müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq torpaq sahəsinin təhvil-təslim aktı əsasında "İcarəçi"nin istifadəsinə verilməsi barədə tərəflər arasında razılaşdırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin:

- 389.1 - ci maddəsinə əsasən mülki hüquq və vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi, dəyişdirilməsi və ya xitamı haqqında iki və ya bir neçə şəxsin razılaşması müqavilə sayılır.

- 390.1 -ci maddəsinə görə fiziki və hüquqi şəxslər azad surətdə müqavilələr bağlaya və bu müqavilələrin məzmununu müəyyənləşdirə bilərlər. Onlar bu Məcəllədə nəzərdə tutulmayan, lakin ona zidd olmayan müqavilələr də bağlaya bilərlər.

- 390. 2-ci maddəsində göstərilmişdir ki, müqavilə onun bağlandığı vaxt qüvvədə olan qanunla və digər hüquqi aktlar ilə müəyyənləşdirilmiş, tərəflər üçün məcburi qaydalara (imperativ normalara) uyğun gəlməlidir. Əgər müqavilə bağlandıqdan sonra onu bağlayarkən qüvvədə olmuş qaydalardan fərqlənən, tərəflər üçün məcburi başqa qaydalar müəyyənləşdirən qanun qəbul edilmişsə, bağlanmış müqavilənin şərtləri qüvvəsini saxlayır, amma qanunda onun

qüvvəsinin əvvəllər bağlanmış müqavilələrdən əmələ gələn münasibətlərə şamil olunmasının müəyyənləşdirildiyi hallar istisna təşkil edir.

- 399.1-ci maddəsinə əsasən müqavilə bağlandığı andan qüvvəyə minir və tərəflər üçün məcburi olur.

- 399.4 - cü maddəsinə əsasən müqavilənin qüvvədə olma müddətinin qurtarması tərəfləri müqavilənin həmin müddət qurtarana qədər yol verilmiş pozulmasına görə məsuliyyətdən azad etmir.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu nə birinci instansiya məhkəməsinə, nə də məhkəmə kollegiyasına 01 avqust 2015-ci il tarixdə 056 sayılı icarə müqaviləsi üzrə 120 ha torpaq sahəsini "Azertoxum" MMC-nin icarəsinə təhvil verməsi barədə təhvil-təslim aktını təqdim edə bilməməsi cavabdehin 120 ha torpaq sahəsini verilməsi ilə bağlı üzərinə götürdüyü öhdəliyin icra olunmaması bir daha sübut edir.

Bundan başqa iş materiallarının 73, 74, 75 və 76-cı səhifələrində olan müqavilələrdən görünür ki, cavabdeh "Azertoxum" MMC ilə şərtləşdirilmiş qaydada 120 ha torpaq sahəsini deyil ümumilikdə 04 müqavilə üzrə 93 ha torpaq sahəsini icarəyə götürmüşdür. Bu da onu göstərir ki, cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlunun "Azertoxum" MMC qarşısında olan öhdəliyini lazımcına yerinə yetirməmişdir.

Bundan başqa məhkəmə kollegiyası cavabdeh Rövşən Baradov tərəfindən apellyasiya şikayətində göstərdiyi iddiaçıdan yalnız 6000 manat pul aldığı, "Azəryem Sənaye" MMC-dən aldığı 12 000 manatın iddiaçıya aid olmaması, "Azəryem Sənaye" MMC-nin başqa bir hüquqi şəxs olması dəlilləri ilə razılaşmayaraq qeyd edir ki, bu dəlillər cavabdeh Rövşən Baradovun mülki məsuliyyətdən yayınması halı kimi qiymətləndirilməlidir.

Belə ki, nə iş materiallarından apellyasiya şikayətində göstərilmiş bu faktı təsdiq edəcək hər hansı bir sübut aşkar olunmamış, nə də ki cavabdeh Rövşən Baradov və onun nümayəndəsi və vəkili tərəfindən apellyasiya şikayətində göstərilmiş "Azəryem Sənaye" MMC-dən 12 000 manat alması və bu ödənişin "Azertoxum" MMC ilə bağladığı müqaviləyə aidiyyəti olmamasını sübut edəcək hər hansı bir fakt təqdim edilə bilməmişdir.

Bununla bağlı həm birinci instansiya məhkəməsində "Azəryem Sənaye" MMC-nin əməkdaşı şahid qismində dindirilmiş Muradov Harun Əhməd oğlu ifadəsi, həm də "Azəryem Sənaye" MMC ilə "Azertoxum" MMC arasındakı yazışmalar cavabdeh Rövşən Baradova ödənilmiş 12 000 manat pulun "Azəryem Sənaye" MMC-nin "Azertoxum" MMC-yə olan borcunun qarşılığı olaraq icra olunmasını bir daha sübut edir.

Yuxarıda göstərilmiş əsaslara görə məhkəmə kollegiyasının qənaətinə görə apellyasiya şikayəti təmin edilməməli və birinci instansiya məhkəməsinin iş üzrə qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Torpaq Məcəlləsinin 66-cı maddəsinin 2-ci bəndinə əsasən torpaq üzərində hüquqlar (müddəti on bir aydan az olan icarə və istifadə hüquqları istisna olmaqla) qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində dövlət qeydiyyatına alınır və həmin reyestrdən çıxarışla rəsmiləşdirilir.

Azərbaycan Respublikası Torpaq Məcəlləsinin 67-ci maddəsinin 4-cü bəndinə əsasən torpaq sahələri üzərində qeydiyyatdan keçməmiş hüquqların müdafiəsinə və toxunulmazlığına dövlət təminat verir.

Torpaq icarəsi haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinin 3-cü bəndinə əsasən xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqların bilavasitə icarəyə verilməsi icarəyəverən və icarəçi arasında bağlanmış və notarial qaydada təsdiq edilmiş müqavilə əsasında həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 21.1-ci maddəsinə əsasən zərərin əvəzinin ödənilməsinə tələb etmək hüququna malik olan şəxs ona vurulmuş zərərin əvəzinin tam ödənilməsinə tələb edə bilər, bu şərtlə ki, qanunda və ya müqavilədə zərərin əvəzinin daha az miqdarda ödənilməsi nəzərdə tutulmasın.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 21.2-ci maddəsinə əsasən zərər dedikdə, hüququ pozulmuş şəxsin pozulmuş hüququnu bərpa etmək üçün çəkdiyi və ya çəkməli olduğu xərclər, əmlakından məhrum olması və ya əmlakının zədələnməsi (real zərər), habelə hüququ

pozulmasaydı, həmin şəxsin adi mülki dövriyyə şəraitində əldə edəcəyi gəlirlər (əldən çıxmış fayda) başa düşülür.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 385.1-ci maddəsinə əsasən öhdəliyə əsasən bir şəxs (borclu) başqa şəxsin (kreditorun) xeyrinə müəyyən hərəkəti etməlidir, məsələn, pul ödəməli, əmlak verməli, iş görməli, xidmətlər göstərməli və i.a. və ya müəyyən hərəkətdən çəkinməlidir, kreditorun isə borcludan vəzifəsinin icrasını tələb etmək hüququ vardır.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 442-ci maddəsinə əsasən öhdəliyin icra edilməməsi dedikdə onun pozulması və ya lazımınca icra edilməməsi (vaxtında icra edilməməsi, mallarda, işlərdə və xidmətlərdə qüsurarla və ya öhdəliyin məzmunu ilə müəyyənləşdirilmiş digər şərtləri pozmaqla icra edilməsi) başa düşülür.

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəllənin:

- 9.1-ci və 9.3-cü maddələrinə əsasən ədalət mühakiməsi çəkişmə, tərəflərin bərabərliyi və faktlar əsasında həyata keçirilir. Hakim bütün hallarda prosesin çəkişmə prinsipini təmin etməli, öz qərarını yalnız tərəflərin çəkişmə prinsipinə əsasən müzakirə etdiyi dəlillərlə, onların verdiyi izahatlarla, sənədlərlə əsaslandırmalıdır.

- 14.2-ci maddəsinin tələbinə görə məhkəmə yalnız tərəflərin təqdim etdikləri sübutları araşdırmalı və onlardan istifadə etməlidir.

- 88-ci maddəsinə əsasən məhkəmə sübutlara obyektiv, qərəzsiz, hərtərəfli və tam baxdıqdan sonra həmin sübutlara tətbiq edilməli hüquq normalarına müvafiq olaraq qiymət verir. Heç bir sübutun məhkəmə üçün qabaqcadan müəyyən edilmiş qüvvəsi yoxdur.

«Mahmudov Rusiya Federasiyasına qarşı» iş üzrə 26 iyul 2007-ci il tarixli qərarında İnsan Haqları üzrə Avropa Məhkəməsi qeyd etmişdir ki, Konvensiya araşdırmalarında sübutları qiymətləndirərkən, bir qayda olaraq sübut etmək yükü təkzib edənə deyil, iddia edənə üzərinə düşür (*affirmanti, non neganti insumbit probation*) prinsipi rəhbər tutulur. Sübut kifayət qədər güclü, aydın və bir-birinə uyğun qənaətlərin həm mövcudluğundan, həmçinin təkzib olunmaz oxşar fakt ehtimallarından irəli gəlir.

«Qavazov Bolqarıstana qarşı» iş üzrə 06 mart 2008-ci il tarixli qərarında Avropa Məhkəməsi qeyd etmişdir ki, sübutlar qiymətləndirilərkən, bir qayda olaraq əsaslı şübhədən kənar standartlar tətbiq olunur.

Məhkəmə kollegiyası bilavasitə məhkəmə iclasında tədqiq edilmiş, mümkün və mötəbər sübutlara tam, hərtərəfli, obyektiv və qərəzsiz baxdıqdan sonra bu sübutlara tətbiq edilməli hüquq normalarına müvafiq qiymət verərək hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi məhkəmənin gəldiyi nəticə üçün mühüm əhəmiyyəti olan bütün faktiki halları aydınlaşdırmış, müəyyən edilmiş faktlardan tərəflərin qarşılıqlı münasibətləri üzrə düzgün nəticəyə gəlmiş, maddi və ya prosesual hüquq normalarının tətbiqində səhvə yol verməmişdir. Qətnamənin ləğv edilməsi və ya dəyişdirilməsi üçün əsas yoxdur.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, Balakən Rayon Məhkəməsinin bu iş üzrə gəldiyi nəticə işin həqiqi hallarına uyğun olmaqla, mübahisənin maddi və prosesual hüquqi əsasları düzgün müəyyən edilmişdir. Ona görə də apellyasiya şikayəti təmin edilməməli, Balakən Rayon Məhkəməsinin 11 aprel 2016-cı il tarixli, 2(019)-171/2016 sayılı qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Qeyd edilənlərə əsasən və Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin 384, 392, 393 və 404-407-ci maddələrini rəhbər tutaraq, məhkəmə kollegiyası

qəət etdi:

Cavabdeh Baradov Rövşən Abdulla oğlu tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayəti təmin edilməsin.

Balakən Rayon Məhkəməsinin 11 aprel 2016-cı il tarixli, 2(019)-171/2016 sayılı qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qətnamədən işdə iştirak edən şəxslərə rəsmi qaydada verildiyi gündən 2 ay müddətində Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası vasitəsi ilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasına kassasiya şikayəti verilə bilər.

Qətnamədən şikayət verilməzsə, qəbul edildiyi gündən 2 ay keçdikdən sonra qanuni qüvvəyə minir.

Sədrlik edən:

R.R. Rəfiyev

Hakimlər:

E.Ş. Hüseynov

G.Q. Abbasov